

ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਖਿਆ ਕਿ ਹੁਕਮ "ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਆਵਰਤੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

h. ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜੋ.

ਪਾਰਟੀ, ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਰਮਜ਼ਾਨ (8) ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਨਾਰਸੀ ਵਿੱਚ

ਦਾਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਡਿਕ੍ਰੇਟਲ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਧਾਰਾ 48 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਹੈੱਡ-ਨੋਟ (ਏ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਦਾ ਹੈ:-

"ਇੱਕ ਫਾਂਸੀ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਡਿਕ੍ਰੇਟਲ ਰਕਮ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 48(ਬੀ) ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕਾਡ (ਹੁਣ ਆਰਡਰ 20, ਨਿਯਮ 11) ਦੀ ਧਾਰਾ 210 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ।"

ਦਰਅਸਲ, ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਦੇ ਕੇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੈ ਲਾਲ, ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (9) ਵਿੱਚ ਜੋ. ਕੁਰੀਆਕੋ ਬਨਾਮ ਕੁਰੀਅਨ ਪਾਈਲੀ (10) ਵਿੱਚ ਤ੍ਰਾਵਨਕੋਰ ਪੋਚਿਨ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਵਾਂਗ ਹੀ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ

ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਈ. ਵਾਲੀਆ ਰਾਜਾ ਬਨਾਮ ਚਾਕੋ (11) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੈੱਡ-ਨੋਟ (ਏ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ:-

"ਕਿਸਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਨਿਸਚਿਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਫਰਮਾਨ-ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦਰਜ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਧਾਰਾ 48(1) (ਬੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇਗਾ।"

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਨਾਥ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਲਛਮੀ ਨਰਾਇਣ (12) ਵਿੱਚ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਵਿਚਾਰ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ 'ਧਾਰਾ 48 (1) (ਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਓਮਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਜਗਰਨਾਥ ਪ੍ਰਸਾਦ (13) ਵਿੱਚ ਉਲਟਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 48(1)(ਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡੀ.ਐੱਸ. ਆਪਟੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਵੇਖੋ ਮੋਨਮੋਹਨ ਬਨਾਮ ਖਲੀਸ਼ਖਲੀ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ (14), ਅਤੇ ਜਤਿੰਦਰ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਹੇਰੰਬ ਚੰਦਰ (15), ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਸੇਵਾ ਚੰਦ (16), ਅਤੇ ਲਕਸ਼ਮੀਲਾਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ v. ਓਂਕਾਰਲਾਲ (17) ਨੇ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ ਤੇ ਡਿਕ੍ਰੇਟਲ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਸੈਕਸ਼ਨ 48(1)(ਬੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ "ਅਗਲੇ ਹੁਕਮ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਵੇ। ਵਿਰੋਧੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗੋਬਰਧਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ, ਅਤੇ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਦਾ ਕੇਸ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਕੀਰਤਿਆਨੰਦ ਬਨਾਮ ਪਿਰਥੀ ਚੰਦ (18) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਐਗੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ; ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ) ਕਿ 1951 ਵਿੱਚ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਨਵੀਂ ਮਿਆਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਡੀ.ਫਾਲਸ਼ਾਅ, ਸੀ.ਜੇ.ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ, ਜੇ. ਦੇ ਸਨਮੁਖ

ਵੀਰ ਵਿਕਰਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, -ਅਪੀਲਕਰਤਾ- ਬਨਾਮ

ਚਿਤਰੂ ਅਤੇ ਹੋਰ, -- ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ

1961 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1047।

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ (1913 ਦਾ 1)-ਐੱਸ. 3-ਪਿੰਡ ਦੀ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ--ਕੀ ਫੈਕਟਰੀ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ--ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ। ਬੰਜਰ ਕਦੀਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ -ਕੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ -ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ-ਸਿਧਾਂਤ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਇੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ 'ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ' ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲੀਆ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਜਰ ਕਦੀਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਫੈਕਟਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੇਚੀ ਗਈ ਹੈ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਮਪਸਨ ਦੇ

ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਕਿ ਇਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਬਾਜ਼ਰੇ ਦਾ ਖਰਬਾ ਉਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਆਦਿ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਲੰਮੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਰਗਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ, ਇਹ ਵੀ 'ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਰਗੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਿਲਕੁੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਾਢੇ ਪੜ੍ਹਣ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਤਰੱਕੀ 'ਤੇ ਜੋ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਅਸਰ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸੰਰੁਚਿਤ ਦੇਵਾਂ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅੰਤਰੀਵ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ 'ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ' ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੇਂਟ ਸੀ ਜੈਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਵਧੀਆਂ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਗੁੜਗਾਓਂ, ਮਿਤੀ 10 ਮਾਰਚ, 1961, ਸ਼੍ਰੀ ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗੁਪਤਾ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਪਲਵਲ, ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਮਿਤੀ 22 ਨਵੰਬਰ, 1960 (ਮੁਦਈ ਨੂੰ 31 ਦਸੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੈਸੇ ਸਮੇਤ, 6,000 ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ-1 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਉਸਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਮੁਦਈ ਪੂਰਵ-ਉਮੀਦਕਰਤਾ 153- 4-0 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 6,000, ਰੁਪਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਕਮ ਉਸ ਦੁਆਰਾ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1961 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ

ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ, ਪੀ.ਸੀ. ਜੈਨ ਅਤੇ ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਮਿੱਤਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ--ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਐਚ.ਐਲ.ਸਰੀਨ, ਸਤ ਦੇਵ ਅਤੇ ਕੇ.ਕੇ.ਕੁਕਰੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਨਿਰਣਾ

ਦੁਆ, ਜੇ.-ਇਹ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ (1961 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲਾਂ ਨੰ. 1047 ਅਤੇ 1048) ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਬ੍ਰੈਕਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕੱਠੇ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਕਰੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹਨ। 4 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਨੂੰ, ਕੁੱਲ 10 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੀ ਗਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੋ ਬਿਸਵੇ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਅੱਠਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਦਸ ਬਿਸਵੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ 3,000 ਸੀ। ਵਿਕਰੀ-ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। 'ਦੇਵੋਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਚਤਰੂ ਨੇ, ਇੱਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਨਵਰੀ, 1960 ਵਿੱਚ ਦੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਖੇਤੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਸੀਮਾਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵੈਂਡੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸਦੀ ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਮੇਕੇ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 6 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ (ਅਤੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਜੇ ਦੋਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ

ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ) ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਪਲਾਟ ਸਨ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਵਾਦਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਖੇਤੀ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨੇ ਸਾਲ 1945-46 ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਅਤੇ ਸਾਲ 1958-59 ਅਤੇ 1959-60 ਦੀਆਂ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ 4 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਦੇਖੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਹੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ '*ਬੰਜਰ ਕਦੀਮ*' ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਵੈਂਡੀ ਨੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਤੇ ਵੀ *ਬੰਜਰ ਕਦੀਮ* ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮੁੜ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। 1958-59 ਲਈ ਖਸਰਾ *ਗਿਰਦਾਵਾਰੀ* ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ; ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਾਉਣੀ 1958 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਫ਼ਸਲ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਅਣ-ਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 1958 ਵਿੱਚ ਹਾੜੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਦੋ ਫ਼ਸਲਾਂ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ *ਬੰਜਰ ਕਦੀਮ* ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੇ 1958 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਸਰਾ *ਗਿਰਦਾਵਾਰੀਆਂ* ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਅਨੁਮਾਨ ਕੱਢਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ, ਕਿ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਹੀਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ (ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟੇਬਲ) ਸੀ। ਇਸ ਖੋਜ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਵਿਕਰੀ-ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਸੇਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਉਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਕੀ ਸਵਾਲ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਾਕਈ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਲੀਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਵੇਚ-ਵੱਟੇ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡੀਡ ਅਤੇ ਪਲੇਟ ਦੇਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ) ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਖਰੀਦ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਈਟ ਵੀ ਫੈਕਟਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਨਕਲ ਵਿੱਚ

ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜ਼ਮੀਨ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਬਦਲਵਾਂ ਕੇਸ ਬਣਾਏ ਬਿਨਾਂ ਮੁੱਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਮੁਦਈ ਲਈ ਨਵਾਂ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ "ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ" ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਅਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ "ਜ਼ਮੀਨ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ "ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। | ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸੰਪਤੀ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਮਪਸਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੀਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਲਈ, - ਦੋਵਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ- ਸੰਪਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਸੇ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਇਲਾਕਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਾਈਟ ਸਥਿਤ ਹੈ ਇੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਜਬ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਦਰੁਸਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਇਲਾਕਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਪਾਇਰਟਿਕ ਅਤੇ ਹਮਲਾਵਰ (ਅਗ੍ਰੈਸਿਵ) ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨਿਰਮਾਣ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਧਾਨਕ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸੀਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਦਾਰਥ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,

ਪੰਜਾਬ ਅਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ "ਜ਼ਮੀਨ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੈਂਡ ਐਲੀਨੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, "ਜ਼ਮੀਨ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਸਬੇ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜਾਂ ਚਰਾਗਾਹ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

(i) ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਢਾਂਚੇ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ;

(ii) ਹੋਲਡਿੰਗ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ;

(iii) ਕੋਈ ਵੀ ਬਕਾਇਆ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲੀਆ ਦੀ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਇੱਕ ਉੱਤਮ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਘਟੀਆ ਦੁਆਰਾ ,

(iv) ਕਿਰਾਇਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ;

(v) ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਣੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ;

(vi) ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ।'

ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਫੈਕਟਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਖੇਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਚਰਾਗਾਹ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ (ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟੇਬਲ) ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ *ਬੰਜਰ ਕਦੀਮ* ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਉਣੀ 1958 ਅਤੇ ਹਾੜੀ 1959 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ "ਖਾਲੀ" ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ 1959 ਵਿੱਚ ਇਕ ਵਾਢੀ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ।

ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ "ਬਾਜ਼ਰਾ ਖਰਬਾ" ਹੈ। ਹਾੜੀ 1960 ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਿੱਸਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਇਲਾਕਾ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਇੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਖੇਤਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਅਰੰਗਪੁਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸਥਿਤ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਖਾਸ ਸਥਾਨ ਪਿੰਡ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ. ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਾਦੇ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਤਰੱਕੀ 'ਤੇ ਜੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਬੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸੰਕੁਚਿਤ ਦੋਹਾਂ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅੰਤਰੀਵ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਉੱਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ, ਮੇਰੀ ਨਿਮਰ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਇਰਾਦਾ "ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ" ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ। . ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਉਦਾਹਰਣ ਜਾਂ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸੀ।

ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਕਿ ਕੀ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ

ਬੰਜਰ ਕਦੀਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਣਿਤ ਸਥਾਨ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਕੁਝ ਬਾਜ਼ਰਾ ਖਰਬਾ ਇਸ 'ਤੇ ਉਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਕ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰੀਮਪਸਨ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਲੀਆ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ *ਬੰਜਰ ਕਦੀਮ* ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਕਟਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੇਚੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ 'ਤੇ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ *ਬਾਜ਼ਰਾ ਖਰਬਾ* ਉਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਸ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਆਦਿ ਲਈ, ਲੰਬੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ (ਬਿੱਟ) ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ, ਇਹ ਵੀ '*ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ*' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੈਂ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ ਦੀ ਦਲੀਲ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਝੱਲਣ।

ਆਰ.ਐਸ.

1961 ਦੇ ਸਿਵਲ ਓਰੀਜਨਲ ਨੰਬਰ 37-ਡੀ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈੱਲ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਓਰੀਜਨਲ ਵਿੱਚ 1961 ਮੇਸਰਸ ਗੁਪਤਾ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਨੰਬਰ 38-ਡੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਕਾ ਵਿਅਕਤੀ 1957 ਤੋਂ ਸਾਈਕਲ ਘੰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਵਜੋਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਘੰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਕ 33, 50, 51 ਅਤੇ 140 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 1947 ਤੋਂ ਉਸੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਕਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 20, 50 ਅਤੇ 60 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕਸੁਰ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 112(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਲਖਨਊ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1961 ਨੂੰ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 111 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਲਖਨਊ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ।

ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 ਅਤੇ 56 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

- (1) ਕਿ ਅੰਕ '50' ਅਤੇ ਪੰਜਾਹ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਤੀ ਵਪਾਰ ਲਈ ਆਮ ਸਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

- (2) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰੀ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂਲਕਰਤਾ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਸਨ।
- (3) ਇਹ ਕਿ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਪਾਰੀ ਸਾਈਕਲ ਅਤੇ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਲਈ ਘੰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਕ 50 ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਤੀ 'ਪੰਜਾਹ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਹੈ।
- (4) ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤਣ ਦੇ ਸੱਚੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਮਾਲ।
- (5) ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਹ ਸਾਰੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਉੱਠਿਆ ਮੁੱਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ: -

"ਕੀ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਨੰਬਰ 161543 ਅਤੇ 161544 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ

ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰ. 4 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਆਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ?"

ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਆਧਾਰ ਨੰ: 4 ਅਤੇ 5 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ, 1951 'ਲੂਕਾਸ 50' ਘੰਟੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਲ 1953 ਵਿੱਚ 'ਲੂਕਾਸ 30' ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਟਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੀ. ਨੇ ਖੁਦ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਆਫ਼ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕਸ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਈਕਲ ਮਾਰਕੀਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ 'ਲੂਕਾਸ 30' 'ਲੂਕਾਸ 50' ਅਤੇ 'ਰਿਪਬਲਿਕ 50' ਦੀਆਂ ਘੰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਕਈ ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜੋ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਾਈਕਲਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਹਨ ਭਾਰਤ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਇੰਦਰ ਜੀਤ (ਪੀ. ਡਬਲਿਊ. 2), ਮੈਸਰਸ ਜਾਨਕੀ ਦਾਸ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਲਾਲ (ਪੀ. ਡਬਲਿਊ. 3) ਅਤੇ ਮੈਸਰਸ ਈ.ਐੱਸ. ਦੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ (ਪੀ. ਡਬਲਿਊ. 4)। ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ 'ਲੂਕਾਸ 50', 'ਲੂਕਾਸ 61' ਅਤੇ 'ਲੂਕਾਸ 30' ਘੰਟੀਆਂ ਵੇਚ ਰਹੇ ਸਨ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 4 ਨੇ ਆਪਣੀ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ 20 ਦਸੰਬਰ, 1934 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ ਸੂਚੀ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੀ. 2) ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 'ਲੂਕਾਸ ਬੇਲ 61', 'ਲੂਕਾਸ ਬੇਲ 50' ਅਤੇ 'ਲੂਕਾਸ ਬੇਲ 30' ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ P. 3 B.S.A. ਦੀ ਕੀਮਤ ਸੂਚੀ ਹੈ। ਸਾਈਕਲ ਏਜੰਸੀ, ਮਿਤੀ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1934, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 'ਲੂਕਾਸ 61 ਕਿੰਗ ਬੈੱਲ', ਲੂਕਾਸ 50 ਚੈਲਿਸ ਬੈੱਲ' 'ਲੂਕਾਸ 34 ਬੈੱਲ' ਅਤੇ 'ਲੂਕਾਸ 30 ਬੈੱਲ' ਲਈ ਰੁਆਟੇਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 4 ਹਸਬੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਕਲਕੱਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਕੀਮਤ ਸੂਚੀ ਹੈ, ਜੋ 61 ਬੈੱਲਜ਼ ਟੈਰੀ ਅਤੇ ਚੈਲਿਸ ਬੈੱਲ ਨੰਬਰ 50 ਟੈਰੀ ਲਈ ਬੇਲ ਸਪ੍ਰਿੰਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿਲਰ 50 ਸਾਈਕਲ ਬੈੱਲ ਸੀ. ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 8, 12 ਮਈ, 1942 ਨੂੰ ਹਸਬੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਸੂਚੀ, 'ਮਿਲਰ 50 ਪੈਟਰਨ ਬੈੱਲ ਸੀ.ਪੀ.' ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। 'ਲੂਕਾਸ 50 ਅਤੇ 30 ਚੈਲਿਸ ਬੈੱਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਰਿਕਾਰਡ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੀਮਤ ਸੂਚੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ 'ਪੰਜਾਹ' ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਘੰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ '50' ਬਹੁਤ ਵਿਕ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਮਾਰਕੀਟ 'ਤੇ ਘੰਟੀ, ਅਤੇ ਸਾਲ 1952 ਤੱਕ ਵੇਚਿਆ ਜਾਣਾ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਇੰਦਰ ਜੀਤ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 2) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੁਦ ਆਰ.ਡਬਲਯੂ. 6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਘੰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਈਕਲ ਪਾਰਟਸ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਲੂਕਾਸ ਘੰਟੀਆਂ ਦੀ ਰੁਝ ਵਿਕਰੀ ਅਜੇ ਵੀ ਬਾਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਸਰਸ ਲੂਥਰਾ ਸੇਠੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸੇਠੀ (ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 1) ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਫਰਮ ਨੇ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਲੂਕਾਸ ਘੰਟੀਆਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀਆਂ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂਚਰ

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 1/A ਅਤੇ P.W. 1/ਬੀ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ 12 ਫਰਵਰੀ, 1958 ਅਤੇ 24 ਫਰਵਰੀ, 1958 ਦੀ ਮਿਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 'ਲੂਕਾਸ 50 ਸੀ.ਪੀ. ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਘੰਟੀਆਂ'.

ਮਿਸਟਰ ਸਾਵਕਸ਼ਾ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸਿੱਖੇ ਗਏ, ਇਸ ਭਰਵੇਂ ਸਬੂਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨੇ ਇਹ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਅੰਕ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ '50' ਸਿਰਫ਼ ਕੈਟਾਲਾਗ ਨੰਬਰ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਘੰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਲੂਕਾਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਿੰਟਿਡ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਜ਼ੂਅਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਾਰਕ ਕਲਾਜ਼ (ਬੀ), ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਭੌਤਿਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਲ ਨੂੰ. ਕੈਟਾਲਾਗ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਸੂਚੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 'ਲੂਕਾਸ 50' ਘੰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ 'ਤੇ ਅੰਕਿਤ '50' ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜ਼ਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੰਦਰ ਜੀਤ (ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 2), ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੂਕਾਸ ਘੰਟੀਆਂ 'ਤੇ '50' ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਗਦੀਸ਼ ਲਾਲ (ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 3) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿ ਲੂਕਾਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਘੰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਕੜੇ 50, 61 ਅਤੇ 30 ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ (ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 4) ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਹਰੀ ਚੰਦ (ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 5) ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਨ ਕਿ ਲੂਕਾਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨਾਲ '50', '30' ਅਤੇ '61' ਅੰਕੜੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ (ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 8) ਨੇ ਲੂਕਾਸ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ 'ਲੂਕਾਸ ਬੇਲ 50' ਦਾ ਇੱਕ ਪੈਕੇਜ (ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਪੀ.ਡੀ.) ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੰਬਰ 50 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਦਰੀ ਪਰਸ਼ਾਦ (R.W. 6) ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਲੂਕਾਸ ਕੰਪਨੀ ਆਪਣੇ ਡੱਬਿਆਂ ਦੇ ਫਲੈਪਾਂ 'ਤੇ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਪੀ.ਈ. ਲੂਕਾਸ ਸਾਈਕਲ ਘੰਟੀ ਹੈ ਜੋ ਆਰ.ਡਬਲਯੂ. 3 ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਲੀਵਰ 'ਤੇ '61' ਅੰਕਿਤ ਸੀ। *ਲੂਈਸ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਗੇਨਸ-ਬਰੇ (1)* ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਕੁਝ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ ਕਿ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਰੇਡ ਕਾਰਡਾਂ ਅਤੇ ਲੇਬਲਾਂ ਅਤੇ ਕੈਟਾਲਾਗਾਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਉਸ ਖਾਸ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੈਟਾਲਾਗ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਲੂਕਾਸ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਘੰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਈਵੀ ਹੈ। - ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਕਿ ਅੰਕ '50' ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਾਈਕਲ ਘੰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ

ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

"32. ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। - ਧਾਰਾ 35 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 46 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਰਜਿਸਟਰ ਦੇ ਭਾਗ A ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ (ਸੈਕਸ਼ਨ 56 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸਮੇਤ), ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੀ ਅਸਲੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਅਜਿਹੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੈਧ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ-

(ਏ) ਕਿ ਅਸਲੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਕਿ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਜਾਂ

(ਸੀ) ਕਿ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਰੰਭ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਰਜਿਸਟਰਡ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰ ਦੇ ਮਾਲ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ।"

ਤਿੰਨ ਆਧਾਰਾਂ (ਏ), (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕਸ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ (ਏ) ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਣ ਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਸਭ ਕੁਝ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਜੋ ਸਾਈਕਲ ਦੇ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਸੂਚੀਆਂ ਅਤੇ ਘੰਟੀਆਂ ਸਮੇਤ ਬਾਈਕਲ ਪੁਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੈਟਾਲਾਗ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੂਕਾਸ 50 ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੀ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਦਰੀ

ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਗਰਵਾਲ (ਆਰ. ਡਬਲਯੂ. 6) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਹਾਣੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਸਾਲ 1947, 1948 ਅਤੇ 1948 ਵਿੱਚ 'ਏਸ਼ੀਆ 47', 'ਏਸ਼ੀਆ 48' ਅਤੇ 'ਏਸ਼ੀਆ 49' ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰਕੀਟ ਦੇ ਚੱਕਰ ਘੰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਪਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1949, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਖੋਜ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਘੰਟੀਆਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ। 1950 ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਹਤਰ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਉੱਚ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਾਲ 'ਫਿਫਟੀ' ਘੰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਕਿ ਘੰਟੀ 'ਤੇ ਲਿਖੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦਾ ਸਾਲ 1950 ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵਿਚ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਏਸ਼ੀਆ 30' ਅਤੇ 'ਏਸ਼ੀਆ 40' ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸਾਲ 1930 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਾਂ 1940. ਵਧੇਰੇ ਸੰਭਾਵਤ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੰਕ '50' ਵਾਲੀਆਂ ਘੰਟੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਕੁਆਲਿਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਯੋਖਾਯੜੀ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 'ਲੂਕਾਸ 50' ਘੰਟੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਾਲੀਆਂ ਕੀਮਤ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਾਪੀਆਂ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਸ੍ਰੀ ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ *ਗਾਇਨੇਮਿਨ ਟਰੇਡ ਮਾਰਕ (2)* ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੋਖਾਯੜੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਮਾਰਕ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਏਜੰਟ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਲਈ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"11. ਕੁਝ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ।—

ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ—

(ਏ) ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਉਲਝਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇਗੀ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗੀ;

(ਸੀ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਘਿਣਾਉਣੇ ਜਾਂ ਅਸ਼ਲੀਲ ਮਾਮਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ; ਜਾਂ

(ਡੀ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ ਜਾਂ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ
ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਾਂ
ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਈ) ਜੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ; ਟ੍ਰੈਡ ਮਾਰਕ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ
ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਸ੍ਰੀ ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) (ਈ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਲੂਕਾਸ ਬੇਲਜ਼ ਅਤੇ ਸਾਈਕਲ ਘੰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਬਣਤਰਾਂ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਤੇ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਸਰਸ ਲੂਕਾਸ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸਾਈਕਲ ਘੰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ 'ਪੰਜਾਰ' ਜਾਂ ਅੰਕ '50' ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ, ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ (ਏ) ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਜਿਸਟਰ ਦੇ ਭਾਗ ਏ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰੈਡ ਮਾਰਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਖਿਆ '50' ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਏ) ਤੋਂ (ਡੀ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕੋ ਇਕ ਧਾਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ-ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"(ਈ) ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਲੱਖਣ ਨਿਸ਼ਾਨ"।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਧਾਰਾ 9(1) (ਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ।

11. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਕੇਸ *ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀ (ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਅਤੇ ਆਇਰਲੈਂਡ ਦੀ) ਐੱਲ.ਡੀ. ਬਨਾਮ. ਡੀ ਪੈਸਕੁਐਲੀ ਅਤੇ ਕੋ. (3)* ਅਤੇ ਉਥੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਪਾਰ ਲਈ ਆਮ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਣਰਜਿਸਟਰਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਵਿਨਫੇਨ ਈਲੀ ਐਮ.ਆਰ. ਨੇ ਸਫ਼ਾ 204 'ਤੇ ਦੱਖਿਆ। 'ਨਹੀਂ ਤਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਧਾਏਗਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਲਈ ਗਿਣੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕੁਫ਼ਰ, ਅਸਲੀਲ, ਅਸਲੀਲ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ਯੋਗੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਲੂਕਾਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ '50' ਅੰਕ ਦੀ ਨਕਲ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੂਰੇ ਜੁੱਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। *ਬਰਾਊਨ ਸੂ ਕੰਪਨੀ (4)*। ਇਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੁੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਨੈਚੁਰਲਾਈਜ਼ਰ' ਮਾਰਕ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਰਜਿਸਟਰ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ 'ਨੈਚੁਰਲਾਈਜ਼ਰ' ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਇੰਨਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਾਰਕ 'ਨੈਚੁਰਲਾਈਜ਼ਰ' ਦੇ ਮਾਲਕ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਜਿਸਟਰ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅੰਕ '50' ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਤੱਤ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਬਾਕੀ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਸਮੀਕਰਨ 'ਵਿਸ਼ੇਸ਼' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮੀਕਰਨ ਉਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕ

ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਉਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਤੋਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ 'ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਉਸੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਹੁਣ, ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ, ਅੰਕ (50) ਦੀ ਸਾਈਕਲ ਘੰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਵਿਆਪਕ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਸਾਈਕਲ ਘੰਟੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਵਸਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਿਯਮ 1959 ਦੇ ਭਾਗ 3 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਵਸਤਾਂ ਲਈ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ '50' ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਅੰਕ (50) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ਬਦ 'ਪੰਜਾਹ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਈਕਲ ਘੰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਦਰੀ ਪਰਸ਼ਾਦ (ਆਰ. ਡਬਲਯੂ. 6) ਨੇ ਖੁਦ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸਾਈਕਲ ਮੈਗਜ਼ੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੇਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, 'ਪੰਜ 50' ਦੇ ਰੇਟ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ 1956 ਵਿੱਚ ਆਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਮੈਸਰਸ ਕੇ.ਆਰ. ਬੇਰੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਐਫ ਜਲੰਧਰ। ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਆਖਰਕਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਕੰਪਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਰਸਤੋਗੀ (ਆਰ. ਡਬਲਯੂ. 2) ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਬ੍ਰਾਂਡ (550) ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਾਈਕਲ ਘੰਟੀ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਰਜਨ ਦੇਵ (ਆਰ. ਡਬਲਯੂ. 3) ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਹੋਰ ਨਿਰਮਾਤਾ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਘੰਟੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ '550', 'ਫਾਈਨ 50' ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਆਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੋਤੀ ਲਾਲ (ਆਰ. ਡਬਲਯੂ. 4) ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਘੰਟੀ ਵਿਕਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ '550' ਘੰਟੀ ਓ.ਪੀ. ਮਦਨ (ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 6) ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਈ ਹੋਰ ਫਰਮਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਘੰਟੀਆਂ 'ਤੇ '50' ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਪਦਮ 50' 'ਬਾਲਕੋ 50', 'ਫਾਈਵ 50' ਅਤੇ 'ਸੀ. ਓ. 50'। ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੀ ਫਰਮ ਐੱਮ.ਐੱਮ. ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 'ਫਾਈਨ 50' ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਘੰਟੀਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਪੀ.ਬੀ. ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪੈਕੇਟ (ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਪੀ.ਸੀ.) ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘੰਟੀਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ (ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 8), ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਸੀ.ਓ. 1961 ਦੇ 38-ਡੀ, ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ 'ਗੁਪਤਾ 50' ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਇਹਨਾਂ ਘੰਟੀਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ, ਕਿ ਇਹ

ਨਾਮ 50 ਪੈਂਡ ਦੀਆਂ ਪਿੱਤਲ ਦੀਆਂ ਚਾਦਰਾਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਘੰਟੀਆਂ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਘੰਟੀਆਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਰੱਖੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਸੀ.ਓ. 50', 'ਪਦਮ 50', 'ਪੰਜ 50', ਗੁਪਤਾ 50' 'ਨੈਸ਼ਨਲ 50' 'ਟੀ' 50' ਅਤੇ 'ਫਾਈਨ 50'।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅੰਕ '50' ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਸਮਾਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ 32. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 'ਪੰਜਾਹ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇਸ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਾਈਕਲ ਘੰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਇਸ ਟ੍ਰੈਡ ਮਾਰਕ ਦੀ ਅਸਲੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਟ੍ਰੈਡ ਮਾਰਕ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨੰਬਰ: 161543 ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ: 2 ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ. ਗਰੇਵਰ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ

ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਕਮੇਟੀ, ਪਾਣੀਪਤ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਨਿਰੰਜਨ ਲਾਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ।

1960 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 161

*ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ (1911 ਦਾ III) - ਐੱਸ. 97(2)-ਪਾਣੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਨਗਰ
ਪਾਲਿਕਾ-ਕੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦਰ ਵਸੂਲਣੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।*

*ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਇੱਕ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ,
ਉਪ-ਧਾਰਾ(1) ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1912 ਦੀ ਧਾਰਾ 97 ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀਮਤ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ
ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਟੈਕਸ ਇਕੱਲੇ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।*

(8) ਏ.ਆਈ.ਆਰ., 1923 ਲਾਹ. 381.

(9) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1933 ਲਾਹ. 758

(10) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1953 ਟਰਾ. ਕੇਚੀਨ 394 ਤੇ ਪੀ. 397

(11) ਏਆਈਆਰ 1959 ਕੇਰਲਾ 87

(12) ਏਆਈਆਰ 1935 ਪੈਟ 380

(13) ਏਆਈਆਰ 1950 ਪੈਟ 158

(14) ਏਆਈਆਰ 1937 ਕੈਲ 236

(15) ਏਆਈਆਰ 1945 ਕੈਲ 154

(16) ਏਆਈਆਰ 1960 ਮਧ ਪ੍ਰਾ.

(17) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 ਰਾਇ. 33.

(18) "ਏ ਏ ਆਰ. 1933 ਪੀ.ਸੀ.752

(1) (1903) 20 ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. 61.

(2) 1961 ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. 408.

(3) 35 ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. 185.

(4) 1959 ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. 29.

ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ – ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਵਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੱਤਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

NOTE-PAGE NOS. 59, 62, 63 & 66 ARE NOT PRESENT IN ORIGINAL ENGLISH FILE